

بررسی فقهی

سلاح های کشتار جمعی

آیت الله محمد جواد نائل انصاری

مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام

معاونت پژوهش

- ◀ سرشناسه: فاضل لنکرانی، محمدجواد، ۱۳۴۱ -
 ◀ عنوان و نام پدیدآور: بررسی فقهی سلاح‌های کشتار جمعی /
 محمدجواد فاضل لنکرانی.
 ◀ مشخصات نشر: قم: مرکز فقهی ائمه اطهار (عج)، ۱۳۹۲.
 ◀ مشخصات ظاهری: ۴۸ ص.
 ◀ شابک: ۷ - ۷۲ - ۵۶۹۴ - ۶۰۰ - ۹۷۸
 ◀ وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.
 ◀ موضوع: سلاح‌های کشتار جمعی (فقه)
 ◀ رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۲ ف ۸ س / BP ۱۹۸
 ◀ رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۳۷
 ◀ شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۸۰۲۷۰

انستیتوت کلامی و فقهی

بررسی فقهی سلاح‌های کشتار جمعی

ناشر: مرکز فقهی ائمه اطهار (عج)

مؤلف: محمدجواد فاضل لنکرانی ○ نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۲

قیمت: ۲۰۰۰ تومان ○ چاپ: اعتماد

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه ○ صفحه‌آرایی: مرکز فقهی ائمه اطهار (عج)

شابک: ۷ - ۷۲ - ۵۶۹۴ - ۶۰۰ - ۹۷۸

۵۲ مدارک پخش

قم، میدان معلم، مرکز فقهی ائمه اطهار (عج)، تلفن: ۳۷۷۴۴۹۴ و ۳۷۸۳۲۲-۲

قم شعبه ۱: خیابان ارم، جنب مدرسه کرمانی‌ها، تلفن: ۳۷۷۴۴۲۸۱ و ۳۷۷۴۴۲۷۱

شعبه تهران: سه راه خراسان، پاسداران، خیابان شهید کاشانی‌ها، پلاک ۶، تلفن: ۲۲۸۴۳۹۶۵

فهرست

۷	چکیده
۹	مقدمه
۱۱	موضوع بحث
۱۳	تبیین محل نزاع
۱۴	دلیل عقل
۱۵	نکته اول
۱۵	نکته دوم
۱۶	قرآن کریم
۱۶	طائفه اول
۲۱	طائفه دوم
۲۳	پاسخ به چند سوال
۲۳	سوال اول
۲۵	سوال دوم

۷۷	روایات
۷۷	دسته اول
۷۹	دسته دوم
۸۰	دسته سوم
۸۵	بررسی روایات منجنيق
۸۲	بررسی صورت شک
۸۲	دسته اول ادله
۸۳	دسته دوم ادله
۸۵	نتیجه

www.ketab.ir

چکیده

این نوشتار در پی اثبات حرمت ساخت و استفاده از سلاح های کشتار جمعی (اتمی، بیولوژیکی، هسته‌ای) از دیدگاه فقه و اجتهاد است. نخست بیان شده که منظر از سلاح های کشتار جمعی سلاح‌هایی است که قدرت تخریب و کشتن العاده دارد و علاوه بر نظامیان افراد غیرنظامی را مورد اصابت قرار می‌دهد. آن‌گاه به دلیل عقل و برخی از آیات قرآن کریم و روایات شریف استدلالت شده است و نتیجه‌ای که حاصل شده این است که حتی در فرضی که دشمن دارای چنین سلاحی است و از آن استفاده هم بنماید، اسلام اجازه استفاده از چنین سلاحی را در جنگ نمی‌دهد. در این مقاله این مطلب به خوبی واضح و روشن گردیده که دین اسلام هرگز موافق با این نیست که مسلمانان هر عملی را که دشمنان و کفار در جنگ با آنان انجام می‌دهند، مرتکب شوند، از این رو به عنوان نمونه اگر کفار اسرای مسلمانان را به قتل برسانند و یا آنان را مثله نمایند، هیچگاه اسلام اجازه مقابله به مثل در چنین مواردی را نمی‌دهد.

واژگان کلیدی: سلاح های کشتار جمعی، مقابله به مثل، تقویت تسلیحاتی مسلمانان، استفاده از سم در جنگ، غیرنظامیان در جنگ.

مقدمه

صلح و آرامش از اموری است که فطرت پاک و غیر آلوده انسان همیشه آن را دنبال می کند، از آرزوهای بشر صلح و سازگاری بین ابناء و ابناء بشر است. در مقابل تردیدی نیست که جنگ و خونریزی با فطرت اولیه انسان ناسازگار است و هر انسانی با توجه به فطرت، عدم خویش از جنگ بیزاری می جوید. در کنار این اصل مسلم و غیرقابل تردید، عقل و دین در شرایط خاصی دفاع و جهاد را صحیح و لازم می شمردند. دفاع از دین و وطن و خانواده امری است فطری، دعوت بشر به سوی هدایت و زدودن کفر و شرک و ضلالت خصوصاً نسبت به مستضعفین از انسان ها از اهداف غایی جهاد در اسلام است **هُوَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ**!

جهاد و مقاتله برای رفع فتنه و شرک و اقامه توحید در عالم است، نجات کسانی که فکر ضعیف دارند و نمی‌توانند حق را به راحتی تشخیص دهند و نیز زنان و کودکان از چنگال کفر و شرک و داخل نمودن آنان در زمره موحدین و یکتاپرستان از اهداف دیگر جهاد در اسلام است. ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ﴾^۱.

جهاد در اسلام هرگز به منظور کشورگشایی و قدرت‌طلبی نیست، بلکه بسط توحید و فتح ابواب هدایت و دعوت، نمودن انسان‌ها برای رهنمون شدن به سوی کمال مطلق است. نباید بین این دو موضوع توهم ناسازگاری نمود که از طئی اسلام دین فطرت است و فطرت به دنبال صلح و آرامش، پرهیز از جنگ است و از طرف دیگر وجوب دفاع و جهاد و تحفی جنگ‌های متعدد در صدر اسلام چگونه با فطری بودن صلح سازگاری دارد؟ بین این مطلب که از یک سو خداوند رحمت را بر خودش واجب فرموده ﴿كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾^۲ و یا این که خاتم پیامبران نبی اکرم ﷺ رحمت برای همه عالمیان است و از سوی دیگر جنگ‌هایی که رسول خدا ﷺ در ابتدای اسلام نمودند، ناسازگاری وجود ندارد. چرا که جنگ در راه خدا

۱. نساء/۷۵.

۲. انعام/۱۲.

از مصادیق حقیقی رحمت و گستراندن فیض غام حق تعالی برای همه بشر است. جنگ الهی، شکستن بت‌ها و زدودن شرک‌ها و پاک نمودن همه آلودگی‌ها است. بنابراین نمی‌توان از این اصل مهم که اسلام دین صلح و رحمت است، نتیجه گرفت که جنگ حرام است و یا استفاده از سلاح‌های کشتار جمعی ممنوع و حرام است، چرا که صلح و جنگ دو موضوع مختلف و هر کدام دارای شرایط خاص خود می‌باشند.

موضوع بحث

در این نوشتار مر پی آنیم که بدانیم در جنگ در مواردی که مشروع است یا در دفاع در مواردی که لازم است آیا از هر نوع سلاحی می‌توان استفاده نمود یا اینکه در این مورد محدودیتی وجود دارد. به عبارت دیگر آیا استفاده از سلاح‌های کشتار جمعی که امروزه وجود دارد، جایز است یا اینکه مشروع نیست؟

مقصود از سلاح‌های کشتار جمعی چیست؟

لازم است به صورت اختصار مقصود از این عنوان را

توضیح دهیم:

در این مورد چهار تعبیر و ملاک وجود دارد:

الف: مقصود سلاح‌های غیر متعارف است.

ب: سلاح‌هایی که افراد غیر نظامی مانند زنان و پیران

و کودکان را از بین می‌برد.